

"KOME ZVONO ZVONI - STRANCI U DOMOVINSKOM RATU"VIJESTI

Raymond van der Linden: Strani dragovoljac s hrvatskim srcem

🕒 28.07.2024. 18:40:00

Tko je Raymond van der Linden (poznatiji kao Ray)?

Raymond van der Linden je nizozemski dragovoljac koji se borio u Domovinskom ratu u Hrvatskoj. U nastavku slijedi njegova ispovijest:

1. Recite nam nešto o sebi (gdje i kada ste rođeni, vašem ranom životu/obrazovanju, obiteljskom podrijetlu) i koje je bilo vaše zanimanje prije rata?

Rođen sam u Roosendaalu, Nizozemska, 4. travnja 1968. godine. Najmlađi sam u obitelji, imam dva brata i dvije sestre. Otac mi je preminuo 2000. godine, a majka je još uvijek živa. Odrastao sam između škole, očevog poduzeća i ulice. Imam srednju stručnu spremu (SSS). Tijekom života isprobao sam razne poslove, no vojska mi je uvijek bila najdraža.

2. Jeste li imali vojnog iskustva prije nego što ste se odlučili priključiti Domovinskom ratu u Hrvatskoj, koja je bila napadnuta i okupirana od strane srpskog agresora?

Da, bio sam u nizozemskoj vojsci prije nego što sam došao ovamo u rat. To je bio i uvjet za pristupanje "First Dutch Volunteers" u 118. brigadi ZNG-a RH. Služio sam u Regiment van Heutsz, 425 I.B.C. (pješađijska bojna osiguranja) koja je bila zadužena za osiguranje bojnih polja za M-110 203 mm nuklearno topništvo.

3. Što vas je motiviralo da se pridružite ratu u stranoj zemlji? Zašto ste odabrali Hrvatsku kao ispravnu stranu u Domovinskom ratu?

Imao sam više motiva, no najjači je bio uvjerenje da ste imali pravo na svoju demokraciju umjesto komunističkog režima. Također, bili ste znatno slabiji od neprijatelja. Ostali razlozi uključuju želju za avanturom, nastavak služenja vojsci, upoznavanje svijeta i pronalazak ljubavi života.

4. Što ste znali o bivšoj Jugoslaviji, njezinom raspadu i događanjima prije 1991. godine? Što je bila prekretnica ili okidač za vaš dolazak u Hrvatsku i borbu za stranu zemlju?

Nisam znao puno, osim što su moji roditelji znali odlaziti na godišnji odmor u Istru i Dubrovnik te što sam znao da je Jugoslavija bila komunistička zemlja. Sjećam se da je moja majka plakala kad je vidjela razaranje Dubrovnika od strane tzv. JNA na vijestima u Nizozemskoj.

5. Je li vam itko ili neka organizacija pomogao da dođete do bojišnice? Ako da, na koji način?

Došli smo ovdje preko Nizozemsko-hrvatske radne zajednice (N.K.W.), koja je organizirala naš dolazak u Hrvatsku uz podršku Vlade RH i MORH-a. Imali smo ugovor o pravima i obvezama, uključujući zbrinjavanje nakon ranjavanja, repatrijaciju u slučaju smrti te plaćeni povratak kući nakon demobilizacije. Organiziran je i prijevoz iz Nizozemske u Hrvatsku autobusom, no ja sam stigao nekoliko dana kasnije vlakom jer sam promašio autobus u Utrechtu.

6. Jeste li bili u kontaktu s obitelji tijekom rata, posebno u najtežim trenucima? Je li vas obitelj prisiljavala da se vratite i prestanete boriti?

Iz vojarne u Perušiću, gdje smo bili smješteni kao "First Dutch Volunteers", omogućeno nam je da svaki tjedan nazovemo kući na 10-15 minuta, što je bilo dovoljno. Kasnije, nakon "First Dutch Volunteers", jednostavno smo išli u poštu i zvali kući, što je za nas bila sitnica koliko god da je to koštalo. Moji roditelji nisu bili zadovoljni mojom odlukom da dođem ovdje u rat, no na kraju je to bila isključivo moja odluka. Nikada se nismo svađali oko toga. Nakon rata, bili su jako ponosni na mene, posebno jer sam izdržao više od pet godina, dok mi nisu davali ni deset dana.

7. Opišite svoj ratni put. Koliko je trajao, u kojim ste postrojbama sudjelovali i imate li neki vojni čin?

Moj ratni put počinje 18. rujna 1991. u "First Dutch Volunteers", pod vodstvom pokojnog Johana Tildera, našeg zapovjednika i mog vjenčanog kuma (1993. godine). Naš zadatak bio je patroliranje, izviđanje i diverzije u ničijoj zemlji i neprijateljskoj pozadini, uz vodstvo Ivica Štimca, poručnika HV-a iz Široke Kule, koji je taj teren poznao kao svoj džep.

15. ožujka 1992. bila je opća demobilizacija stranaca u HV-u (zbog dolaska UN-a), i samo nekoliko stranaca uspjelo je ostati u HV-u. Većina je bila prisiljena vratiti se kući ili otići u BiH ako su htjeli nastaviti borbu. Od nas u "First Dutch Volunteers", samo Johan, Rik (zamjenik zapovjednika) i ja ostali smo u HV-u. Johan je otišao u Zapovjedništvo 118. brigade, Rik je prešao u topništvo 118. brigade, a ja sam prešao u satniju riječkog HOS-a kod Damira Kranjčeca "Dida" na položaj u Ličkom Ribniku.

Tu sam bio nešto više od mjesec dana, a zatim prelazim u 19. bojnu HOS-a u I.D.V. pod zapovjedništvom Valentina Rajkovića, gdje držimo položaje u Ornici, a kasnije u Starom Ličkom Osiku. Ostajem tamo do kraja 24. kolovoza 1992. godine, kada je HOS demobiliziran zbog osnivanja gardijskih brigada.

Nakon kratkog odmora, preko Starčevićeva doma odlazim u 2. bojnu HOS-a "Stojan Vujnović Srbin" u I.D.V. u sklopu 104. brigade HVO-a u Oraškom džepu 10. listopada 1992. godine. Tu postajem zapovjednik I.D.V.-a nakon deset dana, nakon što sam onesposobio tenk T-34 ispred našeg položaja u Lijeskovcu (Grebnice), gdje smo držali liniju 200 metara ispred HVO-a i 50 metara od neprijatelja. Nakon mjesec i pol razdužujem

se tamo jer mi se nije svidjelo političko raspletanje oko HOS-a, niti ono što se događalo unutar postrojbe.

Nakon razgovora sa zapovjednikom 1. bojne, Mate Đurkovićem, i njegovim zamjenikom, pokojnim Markom Jakobovićem "Čenka" iz 104. brigade, prelazim kod njih kao zapovjednik brigade I.D.V.-a, a desetak stranaca i Hrvata prelazi sa mnom u novu grupu zvanu "19", ime koje smo dali temeljem prosječne dobi mojih vojnika i vojnika.

30. prosinca 1992. godine bivam teško ranjen metkom kalibra 12.7 mm koji me pogodio u desni grudni koš i izašao kroz desnu lopaticu, probivši moj pancir-poprečno. To je bio prvi naš pokušaj probijanja srpskog koridora u Bosanskoj Posavini. Bio sam prvi ranjenik u cijeloj 104. brigadi (oko 13:30), a nešto kasnije jedan moj vojnik (pok. Damir Požega) bio je ranjen u desnu ruku, dok je nešto kasnije poginuo i zamjenik zapovjednika 1. bojne, Marko Jakobović, s nekoliko prostrijelnih rana u trbuh, nakon čega ZP Orašje zaustavlja pokušaj jer je bio totalni promašaj za sve postrojbe koje su sudjelovale u toj akciji.

Hitno sam prebačen u Vinkovce, gdje sam stigao klinički mrtav u 16:45. Nakon tri dana prebačen sam u Zagreb, u vojnu bolnicu Dubrava, a potom sam otišao "doma" (kod buduće supruge) nakon 22 dana. Nakon tri dana ponovno sam se vratio svojoj jedinici u 104.

brigadi HVO-a.

U 1. bojnoj 104. brigade HVO-a ostajem do 16. kolovoza 1993. godine kada odlazim na službeni odmor i prekidam vojnu karijeru. Tijekom tog razdoblja, sudjelovao sam u svim ofenzivama koje je pokrenuo ZP Orašje. 12. prosinca 1992. godine bio sam promaknut u čin bojnika HVO-a, no nikad nisam nosio činove niti na odori niti u civilstvu. Zbog svog iskustva postao sam zamjenik zapovjednika brigade I.D.V.-a u 1. bojni HVO-a, a na početku godine 1993. postao sam zapovjednik te jedinice. Tijekom ranjavanja zapovijedao sam svojom jedinicom od 17 vojnika.

8. Možete li se sjetiti borbi koje su vam ostale u sjećanju kao najteže?

Najduže i najteže borbe bile su borbe u Orašju, gdje smo bili napadnuti ili granatirani svaki dan, bez iznimke. Kad smo držali položaje ispred Ljeskovca, morali smo ostati na oprezu u bunkeru svih 24 sata zbog stalnih pokušaja proboja pješastvom i podrške iz tenkova, minobacača, topništva i PAT-ova (protuzračnih topova). Nikada nisam naišao na slične borbe u Hrvatskoj, pa su stoga najteže borbe bile upravo te u Posavini.

9. Kako ste se osjećali i kako ste se nosili s teškim ratnim prizorima?

Na to smo jednostavno bili pripremljeni kao profesionalni vojnici. U rat smo došli zbog različitih razloga, a znali smo što možemo očekivati. Tijekom rata izgubio sam 13 prijatelja s kojima sam dijelio roveve i položaje, no najteže mi je palo što sam izgubio tri prijatelja tijekom Domovinskog rata koji nisu bili stranci, nego Hrvati. Nikada nisam izbjegavao teške ratne prizore jer su bili dio rata, a rat je bio moj posao.

10. Jeste li bili ranjeni tijekom rata i možete li opisati te trenutke?

Teško sam ranjen 30. prosinca 1992. godine metkom kalibra 12.7 mm koji me pogodio u desni grudni koš i izašao kroz desnu lopaticu. Nakon ranjavanja došao je tim za evakuaciju i prevezao me na sigurno. Došao sam u Vinkovce gdje sam stigao klinički mrtav, no uspjeli su me spasiti. Nakon tri dana prebačen sam u Zagreb, u vojnu bolnicu Dubrava. Tijekom oporavka, moj vojnik, kojeg sam obučavao, bio je uz mene i brinuo se o meni.

11. Što ste najviše voljeli, a što mrzili tijekom rata?

Najviše sam volio braniti Hrvatsku i njezine ljude. Volio sam svoj posao i volio sam Hrvatsku. No, mrzio sam što je rat uopće postojao i što je bilo toliko patnje i smrti. Mrzio sam i to što su mnogi mladi ljudi izgubili živote, a mnogi su ostali invalidi. Bilo je teško gledati razaranje i patnju, no to je bio dio rata.

12. Jeste li bili svjesni tada, ili ste postali svjesni kasnije, da ste postali dijelom povijesti jedne države i naroda te da ste postali simbolom jednog vremena?

Tada nisam bio svjestan toga, ali kasnije sam postao svjestan da sam postao dijelom povijesti Hrvatske. Postao sam svjestan da sam dio nečega većeg od sebe, dio borbe za slobodu i neovisnost Hrvatske. Bio sam ponosan što sam mogao pridonijeti toj borbi.

13. Kako ste se osjećali kada je rat završio? Jeste li ostali u Hrvatskoj ili ste se vratili u svoju domovinu?

Kad je rat završio, osjećao sam olakšanje i ponos. Bio sam sretan što je rat završio, ali i tužan zbog gubitka prijatelja i patnje kroz koju smo prošli. Ostao sam u Hrvatskoj nakon rata, jer sam se osjećao povezanim s ovom zemljom i njezinim ljudima.

14. Kako ste danas? Što radite i kako gledate na prošlost?

Danas živim u Hrvatskoj i radim kao vojni instruktor. Ponosan sam na svoje sudjelovanje u Domovinskom ratu i smatram ga jednim od najvažnijih dijelova svog života. Gledam na prošlost s ponosom i osjećajem ispunjenosti, jer sam mogao pridonijeti slobodi Hrvatske. Također, osjećam duboku zahvalnost prema svojim suborcima i prijateljima koji su dali svoje živote za slobodu ove zemlje.

14. Zašto Vas je ljutilo da Vas zovu plaćenikom, ako sam dobro shvatio Vi ste se došli boriti za Hrvatsku iz nekih drugih razloga?

Riječ "plaćenik" ima specifično značenje prema Ženevskoj konvenciji, gdje se odnosi na osobe koje dolaze ratovati isključivo zbog novca. Nizozemsko Ministarstvo unutarnjih poslova je nakon istrage protiv nizozemskih dobrovoljaca oslobodilo nas te etikete koju su Srbi pokušavali zalijepiti na nas. Naša "plaća" bila je oko 150 DEM, što je jedva dovoljno za kavu i cigarete svaki dan. Za takav iznos, pravi plaćenik se ne bi ni okrenuo u krevet! Plaćenik dolazi ubijati za novac i ništa drugo ga ne zanima. Naravno da me ljuti kada me tako nazivaju, jer nas tako nazivaju samo Srbi!

15. Što je s Vašim PTSP-om, što Vas smeta, što ne volite, odnos prema stranim dragovoljcima u Domovinskom ratu?

Najviše me smeta stigmatizacija, posebno zbog aboliranih četnika. Teško je gledati kako hodaju među nama, s hrvatskim putovnicama, sjedaju u Sabor, a podržali su ideju o Velikoj Srbiji koja je prouzročila toliko žrtava. Činjenica da im se priznaje staž iz tog razdoblja i da dobivaju mirovine, dok su mnogi naši veterani zaboravljeni, jednostavno je nepravedna. Moj stric, koji je služio u njemačkoj vojsci tijekom Drugog svjetskog rata, izgubio je sve privilegije kada se vratio kući, pa nemojte mene pitati o pravdi!

Što se tiče stranih dragovoljaca, dok smo 1991. bili na prvoj crti, sada smo u političkom smislu iza kuhara i čistačica. Ipak, kod suboraca smo i dalje cijenjeni i poštovani, i to je ono što je najvažnije.

16. Napišite nekoliko anegdota koje su Vam se dogodile tijekom rata?

Ranije sam pričao o nekim anegdotama, ali sam prestao jer su neki smatrali da su izmišljene. Oni koji su bili sa mnom znaju da sam govorio istinu, i to je meni dovoljno. Ako pažljivo čitaš, u cijelom ovom intervjuu već ima nekoliko anegdota.

17. Je li se stvorila neka ljubav, prema ženi, jeste li u braku i imate li djecu?

Da, zbog ljubavi sam ostao živjeti u Hrvatskoj! Tanju Sovina sam prvi put vidio u veljači 1992. godine u kafiću u Gospiću. Odmah sam znao da je ona posebna. Naš prvi susret bio je nevjerojatan, a kasnije, kada smo se ponovno sreli, naš odnos se produbio. Tanja je bila razlog zašto sam napustio riječki HOS i prešao u 19. bojnu "Vitez Jure Francetića".

Zaručili smo se još u Gospiću, prije nego što je otišla za Zagreb. Kasnije, tijekom mojih borbi u Bosni, dolazila je posjećivati me, čak je bila s nama kada sam prvi put ranjen. Nakon što sam bio ranjen 30. prosinca 1992., Tanja je bila uz mene svaki dan dok sam bio u bolnici. Napokon smo se vjenčali 12. lipnja 1993. godine. Imamo sina Antona, rođenog 1993. godine, i kćerku Ninu, rođenu 1999. godine.

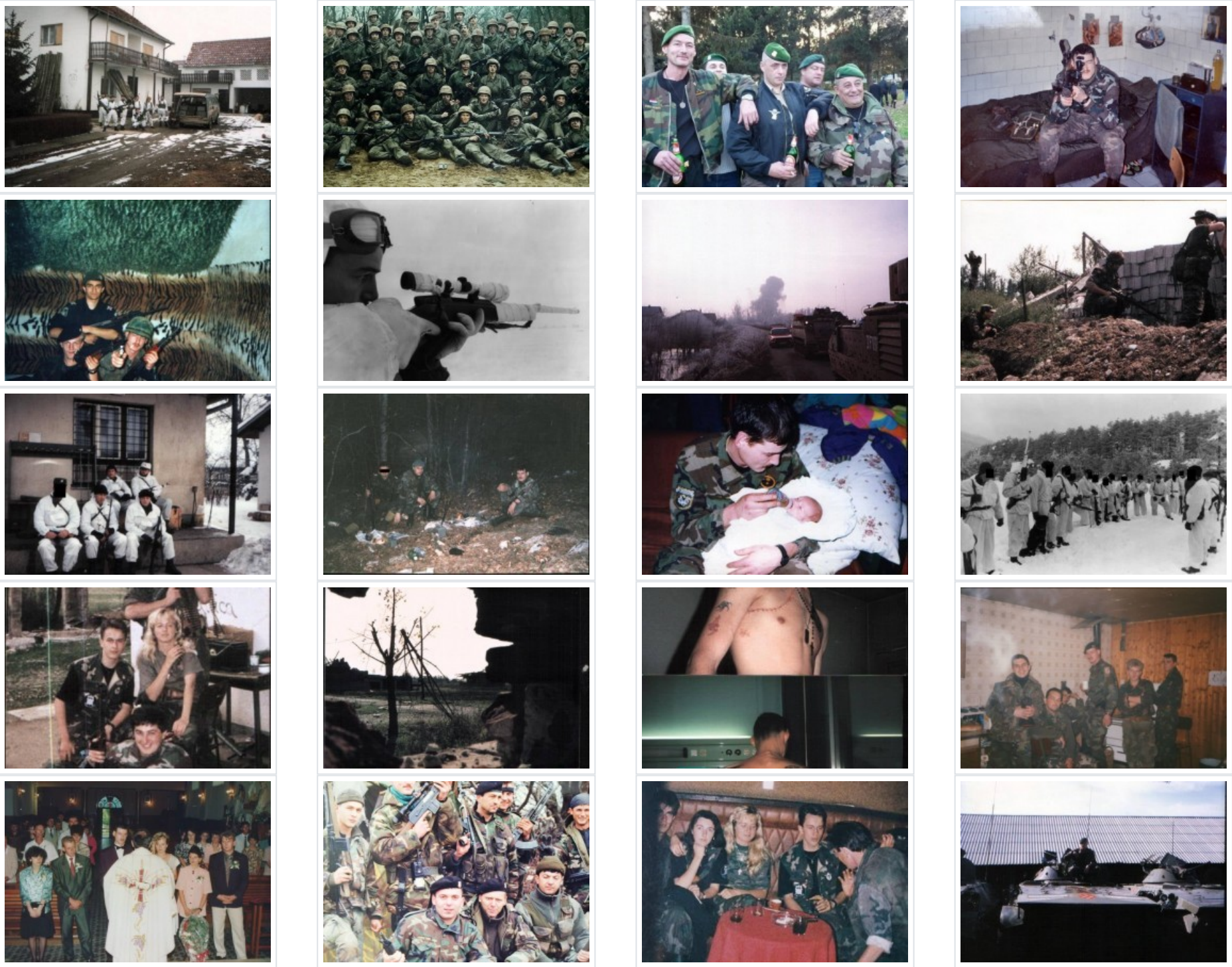
18. Kako na Vas gledaju domaći hrvatski branitelji, koliko Vam pomaže Udruga stranih dragovoljaca Domovinskog rata?

Moj odnos s braćom po oružju je odličan, iako, kao i svugdje, ima onih koji drugačije gledaju na nas. Što se tiče Udruge stranih dragovoljaca, kao jedan od suosnivača (iako više nisam član), moram reći da sam razočaran. Ako sam ja mogao riješiti svoj status od 1996. do 1999. godine, zašto toliko stranaca još uvijek nema ništa? Poštujem svakog od njih i ljuti me što mnogi nemaju ništa, niti status hrvatskog branitelja niti mirovinu.

Hvala Vam na suradnji i na svemu što ste učinili za našu zemlju!

*** članak je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti

*** dozvoljeno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora članka



Izvor: Portal dnevnih novosti

Izvorni autor: Dražen Šemovčan Šeki/Foto: privatni album

Autor:



Dražen Šemovčan Šeki

Dragovoljac DR, HRVI

- nizozemski dragovoljac
- strani dragovoljci u Domovinskom ratu
- ranjavanja
- PTSP
- Tanjom van der Linden
- Raymond van der Linden

Važna obavijest:

Sukladno članku 94. Zakona o elektroničkim medijima, komentiranje članaka na web portalu PDN dopušteno je samo registriranim korisnicima.

Svaki korisnik koji želi komentirati članke obvezan je prethodno se upoznati s Pravilima komentiranja na web portalu PDN te sa zabranama propisanim stavkom 2. članka 94. Zakona.

2 komentar

Sortiranje prema

Najstariji



Komentirajte...



Carmen Grčić-Tomašić

Respect

Oznaka "sviđa mi se" · Odgovor · 1 · 4 tj.



Robert Gašpar

Naišao sam na ovaj vaš interviu,članak te radi toga što poznajem Raya a upoznali smo se tek 2017.g. kada je na njegovu inicijativu pokrenuta Udruga II bojna Stojan Vujnović-Srbini,JPN..

Nakon našeg upoznavanja stekao sam dojam o njemu kao pravom fajteru,svoga stava i sa poznavanjem tematike tj.problema svih nas koji smo kao dragovoljci ratovali pod oznakama HOS-a i HVO-a..nitko od nas nije otišao u rat radi osobne koristi ili interesa već poradi nepravde i domoljublja koje se probudilo u nama uslijed surovosti srpsko-četničke pobune i svih drugih interesa od strane države RJ..ista ta ponuda dovela je u naše redove HV strane dragovoljce i vječita im hvala na tome!

Te zato moj respekt tebi Ray i svima ostalima SD jer tada ste bili ovdje s nama na pravoj strani položaja ili kako se već danas kaže:. Na pravoj strani povijesti!

R.G.

Oznaka "sviđa mi se" · Odgovor · 1 · 4 tj.

Facebookov dodatak za komentare

PODJELI ČLANAK



- videoprodukcija
- profesionalno fotografiranje
- fotografiranje eventa
- 360* fotografije
- fotografiranje portreta
- fotografije i snimanje iz zraka sa dronom
- svadbe te privatna fotografiranja
- snimanje promotivnih videa (reklame)
- snimanje spotova, priloga, podcasta, BTS
- montaža

Toni

098/1977 554

studio.ft7@gmail.com

VEZANI ČLANCI



VIJESTI

Na posljednji ispraćaj Predraga Freda Matića stigao i Tomo M...

28.08.2024. 15:36:00



VIJESTI

Kakve tajne krije raketna baza u Žrnovnici kojoj se približi...

28.08.2024. 14:55:00



VIJESTI

Ministar Anušić: Milanović previše leti Black Hawkom! Sat le...

28.08.2024. 14:48:00



VIJESTI

Reakcije na usklađivanje mirovina: “Za umirovljenike je to 4...

28.08.2024. 14:40:00



VIJESTI

Penava sipa optužbe: Druga strana plaća ljude da lažu, monti...

28.08.2024. 14:35:00



VIJESTI

Špika poručio Plenkoviću: Možda i možeš sve što hoćeš, ali n...

28.08.2024. 14:28:00



Portal Dnevni Novosti

BRANITELJI

[Braniteljske vijesti](#)

[Braniteljske udruge](#)

[Braniteljske zadruge](#)

[Ministarstvo](#)

[Mirovine](#)

NOVOSTI

[Hrvatska](#)

[Svijet](#)

[Politika](#)

[Crna kronika](#)

[Sport](#)

KOLUMNNE

[Dražen Šemovčan Šeki](#)

[Jasna Dautanac](#)

[Zlatko Pinter](#)

[Josip Deur](#)

[Mario Maks Slaviček](#)

Copyright © 2024 Portal Dnevni Novosti

Izrada web stranica - Extreme IT